

Sammanträdesdatum

2015-04-29

Plats och tid

Sammanträdesrum Centrumhuset Färgelanda, 2015-04-29
kl. 13.00 – 13.45

Beslutande

Kjell-Åke Andersson (c) ordförande
Kerstin Fredriksson (s) vice ordförande
Bo Thorn (s)
Therése Karlsson (m) tjänstgörande ersättare för Lars-Inge
Fahlén (s)
Eva A Johansson (c) tjänstgörande ersättare för Göran
Färnström
Maino Svensson (c)
Lars Nilsson (s)
Lill Kristoffersson (mp)

Övriga deltagande

Karl-Erik Segersax, ersättare
Lars-Gunnar Larsson, ersättare
Jörgen Eriksson, ersättare

Dan Gunnardo, miljöchef
Marie Johansson, nämndsekreterare
Björn Hermansson, miljöinspektör § 29

Utses att justera

Justeringens tid och plats

Direktjustering

Paragraf DMN § 28-29

Underskrifter Sekreterare

Marie Johansson

Ordförande/Delegat

Kjell-Åke Andersson

Justerande

Eva A Johansson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Dalslands miljönämnd

Sammanträdesdatum

2015-04-29

Datum för anslags
uppsättande

2015-04-30

Datum för anslags
nedtagande

2015-05-25

Förvaringsplats för
protokollet

Dalslands Miljökontor

Underskrift

Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2015-04-29

DMN § 28 Dnr 2015/0583.EKO

Rambudget 2016

Miljöchefen redovisar förslag till rambudget för verksamhetsåret 2016.

Förväntade kostnadsökningar uppgår till 540.000 kr. Dessa utgår dock inte från nämndens resursbehovsutredning som pekar på ett resursbehov som är större än de kostnadsökningar som redovisas i förslaget.

De fortsatta möjligheterna för miljönämnden/miljökontoret att utveckla och effektivisera sin verksamhet är således i stor utsträckning beroende av de förutsättningar som ges från kommunerna.

Beredning:

Presidie 2015-03-16

Miljöchefs förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Dalslands miljönämnd beslutar att för verksamhetsåret 2016 äska en ökning av kommunbidragen med 3%. Miljönämnden bör också ges utrymme att, om behov uppstår, ianspråkta del av nämndens innestående kapital för drift av verksamheten 2016.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:
Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2015-04-29

DMN § 29 Dnr 2014/1541.NAT

**Samråd om förslag till ny förvaltningsplan,
åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer för
Västerhavets vattendistrikt – yttrande****Bakgrund**

Vattenmyndigheten Västerhavet har remitterat rubricerade ärende för samråd. Synpunkter ska lämnas senast 30 april 2015. Detta yttrande är utformat inom Dalslands miljökontor (DMK).

Det remitterade materialet, samt information om svensk vattenförvaltning (och EU's vattendirektiv) finns på vattenmyndighetens hemsida www.vattenmyndigheterna.se/sv/vasterhavet; klicka på Samråd vad tycker du. Information om enskilda sjöar och åar finns på www.viss.lansstyrelsen.se

Kommunerna är viktiga aktörer i vattenförvaltningen, med ansvar för ett antal åtgärder.

Vattenråden är betydelsefulla samverkansforum men har inga lagreglerade uppgifter i vattenförvaltningen. Dalslands miljökontor deltar aktivt i följande vattenråd: Dalbergså/Holmsåns vattenråd, Dalslands kanals vattenråd (Upperudsälven) och Gullmarns vattenråd (Örekilsälven/ Valboån). Miljökontoret har även kontakter med vattenråden för Enningdalsälven och Vätern.

Status och åtgärdsbehov

Vattenförvaltningen baseras på vattnets väg och indelning i avrinningsområden. Tabell 1 visar vilka avrinningsområden som Dalslands miljönämnds kommuner ingår i.

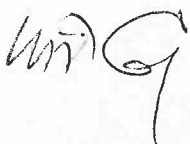
Tabell 1: De avrinningsområden som miljönämndens fyra kommuner ingår i

N r	Namn	Bengts- fors	Dals- Ed	Färge- landa	Mellerud
5	Dalbergån och Holmsån	X		X	X
6	Enningdalsälven		X		
3 6	Upperudsälven (Dalslands kanal)	X	X		X
4 0	Vätern och dess närområde	X			X
4 3	Örekilsälven (inklusive Valboån)	X	X	X	

Kommentar: Dals-Ed ingår även till en liten del i område 10 Glomma och område 13 Haldenvassdraget.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2015-04-29

Grundläggande för åtgärdsbehoven är att **om det inte är hög eller god status i sjöar, vattendrag och grundvatten så krävs det åtgärder för att nå god status**. I tabell 2 visas statusen i de avrinningsområden som berör kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud. I tabellen ingår alla vattenförekomster i respektive avrinningsområde, dvs även de som inte ingår i miljö-nämndens fyra kommuner.

Ekologisk status anges i följande klasser: H=Hög, G=God, M=Måttlig, O=Otillfredsställande, D=Dålig

Kemisk grundvattenstatus anges i: God eller Otillfredsställande

Tabell 2: Status i vattenområden i Dalsland

Område	Ekologisk status i sjöar och vattendrag					Kemisk grundvattensstatus	
	Hög	God	Måttlig	Otillfredsställande	Dålig	God	Otillfredsställande
5	0	8	27	3	0	3	0
6	0	13	20	2	0	2	0
36	6	92	86	26	4	15	0
40	0	9	57	10	0	20	0
43	1	13	42	3	1	10	1

Tabellen visar att det är en stor andel av sjöar och vattendrag som inte uppnår god ekologisk status och det finns därför stora behov av åtgärder, mot de miljöproblem som beskrivs närmare i remissen och i vattendatabasen VISS. Den kemiska statusen i sjöar och vattendrag visar på förekomsten av miljögifter i Vätern, Laxsjön och Frändeforsån. Dessutom överskrider gränsvärdena för kvicksilver i samtliga sjöar och vattendrag.

Sammanfattningsvis så innebär statusklassningen att det finns betydande problem med försurning, övergödning, fysisk påverkan, miljögifter och främmande arter i ett ganska stort antal sjöar och vattendrag samt i enstaka grundvattenförekomster.

Beredning:

Presidie 2015-04-16

Miljöstrategis förslag till beslut

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2015-04-29

Sammanfattande yttrande

Allmänna synpunkter på det remitterade materialet

Yttrande: Det finns en bristande koppling mellan vattenförvaltningen och övrigt miljömålsarbete på nationell, regional och lokal nivå.

Förvaltningsplanen (FP)

Förvaltningsplanen ger en sammanfattande bild av tillståndet i vattendistriktet och arbetet med vattenförvaltningen.

Yttrande: Vattenrådets möjligheter att arbeta med lokal samverkan på vattenförekomstnivå måste förstärkas kraftigt, genom framförallt större ekonomiskt stöd från staten.

Åtgärdsprogrammet (ÅP)

Yttrande: De totala kostnaderna 2016-2021 är beräknade för hela Sverige till 2,9 miljarder för styrmedel och 3,4 miljarder/år för fysiska åtgärder. Det kommer att krävas att en stor del av detta finansieras av staten eller EU. Det finns inte angivet hur denna finansiering kommer att lösas. Därmed finns en mycket stor osäkerhet om vilka av alla föreslagna åtgärder som blir möjliga att genomföra.

Kommunerna åtgärd 1

Kommunerna behöver inom sin tillsyn och prövning av

- a) miljöfarlig verksamhet och andra verksamheter ställa sådana krav så att miljökvalitetsnormerna för vatten följs,
- b) förorenade områden särskilt prioritera och ställa krav på utredningar och åtgärder

Yttrande: Miljönämnden tar hänsyn till dessa behov vid upprättande av behovsutredning och verksamhetsplan/tillsynsplan. När det gäller förorenade områden så är miljökontoret beroende av ett bättre stöd från länsstyrelsen.

Kommunerna åtgärd 2

Kommunerna behöver bedriva tillsyn så att

- a) utsläppen av kväve och fosfor från jordbruk och hästhållning minskas
- b) tillförseln av växtskyddsmedel minskar till vatten

Yttrande: Miljönämnden tar hänsyn till dessa behov vid upprättande av behovsutredning och verksamhetsplan/tillsynsplan. Enligt förslaget blir en ökad tillsyn beroende av nya föreskrifter från Jordbruksverket och innan sådana eventuellt införs är det svårt att

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2015-04-29

bedöma behovet av ökad tillsyn. Det skulle också behövas en jämförande analys av vilka typer av styrmedel som är mest verksamma för olika åtgärder mot övergödning från jordbruk - genom information, rådgivning, ekonomiskt stöd och tillsyn. I tabell B5 på sid 92-95 i ÅP anges, stora skillnader i tillsynens effekter, men detta underlag har inte varit föremål för samråd mellan VM/LST och kommunerna/miljökontoret, vilket är en allvarlig brist. Detta gäller för övrigt även många andra åtgärdsförslag i remissen.

Kommunerna åtgärd 3

Kommunerna behöver ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp som bidrar till att en vattenförekomst inte följer miljökvalitetsnormerna för vatten.

Yttrande: Hög skyddsnivå avseende näringsämnen tillämpas redan inom delavrinningsområden till vattenförekomster med övergödningssproblem, vid miljökontorets tillsyn och prövning av enskilda avlopp. I åtgärdsprogrammet bör behovet av kretsloppslösningar lyftas fram (tex i HaV åtgärd 1) tex genom att stödja att toalettavlopp insamlas separat i slutna tank (utan att blandas med BDT-avlopp) för att möjliggöra återföring till åkermark av rena näringsämnen. Nästan all fosfor och kväve finns i toalettavloppet jämfört med BDT. Miljöbalken ställer krav både på kretslopp och miljöskydd och ett ensidigt fokus på övergödning motverkar lösningar som även ger en kretsloppslösning. Som bra exempel kan nämnas Uddevalla kommuns anläggning på Bokenäset, där toalettavlopp insamlas, hygieniseras och sprids på åkermark.

Kommunerna åtgärd 4

Kommunerna behöver genomföra tillsyn på avloppsledningsnät och mindre reningsverk och införa krav på ökad rening, eller på annat sätt minimera utsläpp

Yttrande: Miljönämnden tar hänsyn till dessa behov vid upprättande av behovsutredning och verksamhetsplan/tillsynsplan. Samverkan mellan kommuner inom samma avrinningsområde samt tillsynsvägledning från länsstyrelsen skulle underlätta tillsynen, liksom att kommunerna har genomarbetade VA-planer.

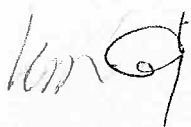
Kommunerna åtgärd 5

Kommunerna behöver minska närsaltsbelastningen, i de fall åtgärder rörande enskilda avlopp, avloppsreningsverk, jordbruk och liknande inte fullt kan bidra till att uppnå betinget avseende kväve och fosfor, genom att inom sina ansvarsområden genomföra **kompletterande åtgärder** så som behandling/hantering av näringsbelastade sediment, biomanipulation eller motsvarande

Yttrande: Det går inte att i dagsläget bedöma detta åtgärdsbehov innan övriga åtgärder har genomförts. Åtgärden förutsätter att länsstyrelsen initierar en dialog med kommunerna och att finansiering av åtgärderna sker via staten eller EU.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2015-04-29

Kommunerna åtgärd 6

Kommunerna behöver säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen:

6a) Inrätta vattenskyddsområden

Yttrande: Miljökontoret instämmer i behovet av vattenskyddsområden med väl avvägda skyddsföreskrifter. VA-enheterna ansvarar för inrättande. Miljökontoret ger synpunkter i processen.

6b) Vid behov revidera skyddsområdenas avgränsningar och föreskrifter

Yttrande: En bedömning bör göras fortlöpande av VA-huvudmannen, i samråd med miljökontoret eller länsstyrelsen.

6c) Bedriva systematisk och regelbunden tillsyn

Yttrande: I Dalslands miljönämnds fyra kommuner har länsstyrelsen tillsyn inom alla vattenskyddsområden, utom ett i Dals-Ed där miljökontoret har övertagit tillsynen. Däremot handlägger miljökontoret provnings- och anmälningsärenden. (DMK kan dock utöva tillsyn och då tillämpa miljöbalkens generella bestämmelser, men kan inte ställa krav enligt vattenskyddsföreskrifterna). En dialog behövs mellan Länsstyrelsen och DMK.

Kommunerna åtgärd 7

Kommunerna behöver utveckla sin översikts- och detaljplanering och provning enligt plan- och bygglagen så att miljökvalitetsnormerna för vatten följs. Åtgärden behöver genomföras efter samråd med länsstyrelserna.

Yttrande: Miljönämnden ser gärna att kommunerna samverkar avrinningsområdesvis och tar fram vattenplaneringsunderlag (kallas vattenplan eller blåplan), som bl.a. kan användas vid arbete med översiktsplaner, VA-planer, naturvårdsprogram och besvarande av olika slags remisser. Miljökontoret deltar gärna i processen. Länsstyrelsen bör ha en viktig stödjande roll. En modell för framtagande av vattenplaneringsunderlag togs fram av Miljösamverkan Västra Götaland för två år sedan och bör användas.

Kommunerna åtgärd 8

Kommunerna behöver utveckla vatten- och avloppsplaner. Åtgärden behöver genomföras efter samverkan med länsstyrelsen

Yttrande: Miljökontoret instämmer i värdet av att varje kommun gör en VA-plan (enligt HaV's vägledningsdokument). Miljökontoret deltar gärna i processen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2015-04-29

Kommunerna åtgärd 9

Kommunerna behöver inventera, planera och genomföra åtgärder mot vandringshinder för fisk och andra vattenlevande djur vid vägpassager över vatten i det kommunala vägnätet.

Åtgärden behöver utföras efter samverkan med berörd länsstyrelse och Trafikverket.

Yttrande: Det är positivt om en översiktlig inventering kan göras av de vägar där kommunen är ägare eller delägare, och att prioritering sedan görs i dialog med Länsstyrelsen, vattenråden och Trafikverket. Genomförande av åtgärder bör stödjas genom statlig finansiering.

Åtgärd alla myndigheter och kommuner

Alla myndigheter och kommuner som omfattas av detta åtgärdsprogram behöver den 28 februari varje år rapportera till Vattenmyndigheten vilka åtgärder som genomförts under föregående kalenderår i syfte att säkerställa att miljökvalitetsnormerna för vatten följs

Yttrande: Om denna åtgärd ska fortsätta så bör uppföljningen förbättras, genom en dialog mellan VM/LST och respektive kommun. Dagens uppföljning är mycket otydlig och leder inte till utvecklade arbetsformer.

Åtgärdsförslagen i VISS:

Förslagen till fysiska åtgärder som anges i VISS för respektive vattenförekomst kommer inte att beslutas utan är exempel på åtgärder som kan vara lämpliga.

Yttrande: Åtgärdsförslagen bör bli föremål för diskussion och dialog mellan berörda myndigheter, kommuner, vattenråd och andra intressenter.

Bilaga 1 till åtgärdsprogrammet

Miljönämndens kommuner ingår i följande åtgärdsområden (avrinningsområden) 5, 6, 10, 13, 36, 40 och 43 (se tabell 1).

Yttrande: Texten ger en allmän bild av läget i respektive avrinningsområde, men behöver konkretiseras för att utgöra underlag för fortsatta åtgärds- och prioriteringsdiskussioner. Beskrivningarna behöver därför utvecklas i samråd med bland andra vattenråden och kommunerna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2015-04-29

Miljökvalitetsnormer (MKN) och statusklassning

Yttrande: Statusklassningen vilar delvis på ett bristande kunskapsunderlag. Det finns ett stort behov av utökad miljöövervakning, inte minst biologiska undersökningar av tex fisk, plankton och kiselalger men även undersökningar av miljögifter. Det behövs därför kraftigt ökade statliga anslag till miljöövervakningen. De föreslagna miljökvalitetsnormerna för ytvatten innebär i princip krav på att god ekologisk status ska uppnås till år 2021. Detta är en minst sagt enorm utmaning och understryker nödvändigheten av att finansieringsfrågan ges en lösning på nationell politisk nivå. De små anslag som finns idag räcker bara till att genomföra en mycket liten del av de åtgärder som krävs. Det krävs också en dialog om åtgärdsprioriteringar mellan olika aktörer.

Dalslands miljönämnd beslut

Nämnden beslutar anta ovanstående yttrande med följande tillägg:

Finansiering vi statliga medel föra att minska orimliga kostnader för enskilda företag och privatpersoner är nödvändiga.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

Vattenmyndigheten.vastragotaland@lansstyrelsen.se

Dnr 537-34925-2014

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande